

Nordbornholm

LIGEBLAD FOR NORD-BORNHOLM

Udkommer i hvert Hjem i Allinge-Sandvig, Tejn, Rø, Klemens, Hasle, Rutsker, Olsker

Nordbornholms KINO

Fred., Lørd. og Sønd. Kl. 20
Verdens største Schlager-Komponist
Irving Berlin's
Alexander's Ragtime Band

Et festligt, storstilet Opbud af snart glade snart vemodige Toner i en Ramme af underholdende, fængslende Begivenheder.

Nr. 14

Redaktion og Annoncer:
Axel Mauritsen, Kiosken, Allinge, Telefon 142

FREDAG, DEN 5. JANUAR 1940

Trykning, Ekspedition og Bogholderi:
Gornitzkas Bogtrykkeri, Storeg., Allinge, Tlf. 74

27. Aarg.

1939
1940

Det gamle forslidte Aar 1939 er gaaet bort, maaske mange Steder under mindre Festligheder end tidligere Aar, men det unge 1940 skal dog derfor være lige velkomment.

1939 var til henimod Slutningen et lykkeligt Aar for Danmark, men saa kom September og dermed den ulyksalige Krig. Tunge Skyer er draget hen over Europa, og Norden skulde ikke denne Gang gaa Ram forbi.

Skal det altid være den stærkeste, der har Ret? Skal de smaa Stater, som kun ønsker at leve i Fred og god Forstaaelse med sine Naboer, stadig trues af Stormagters herskesyge Regenter?

Hvad skal vi vel svare — vi har ikke noget at skulde have sagt; bare vente og haabe. Lad os da ønske for det nye Aar, at det maa blive et godt Aar, hvor Fornuften maa sejre over de gale. Lad os haabe, at nye fredelige Tider ikke er saa langt borte.

Her paa Nordbornholm er et af de store Spørgsmaal for mange: „Hvad med Sæsonen 1940?“ Tør Folk rejse herover og holde Ferie i denne urolige Tid? Vi maa haabe paa gode Forbindelser over Sverige uden om Minefelterne, der sammen med en kraftig Propaganda kan fjerne Frygten for Sejlsadsen.

Lad os haabe, at Stenindustrien kan holdes i Gang, at den Handlendes Omsætning ikke gaar i Staa, at Landmanden og Fiskeren maa faa Held til godt Udbytte, og at hele Maskineriet snarest maa komme ind i normal Drift igen.

Glædeligt Nytaar med Tak for det gode Samarbejde i 1939. Red.

Lykkens Følgesvende.

Saaledes fortæller et gammelt Sagn:

Lykken var ude paa Vandring en solklar Sommerdag, og alle, der mødte ham, hilste med venlige Smil.

Da han havde gaaet et Stykke Vej, saa han sig om og opdagede i nogen Afstand et lille mørkt Punkt, som stadig kom nærmere, men han lagde ikke videre Mærke til det og fortsatte sin Vej. Dog, noget efter blev han alligevel nysgerrig og vendte sig om for at se, hvem det var.

Jeg tror det er en Dværg, som løber efter mig, sagde han til sig selv.

Det var blevet Middag, og den

Skikkelse, som fulgte efter Lykken, var nu naaet hen til ham. Men det var ikke nogen Dværg, tværtimod var han godt og vel et Hoved højere end Lykken.

— Skal vi følges ad? spurgte den fremmede.

Det syntes Lykken nu ikke videre godt om, thi den ubekendte havde ikke noget tiltalende Ydre. Men Lykken fandt sig stiltiende deri, for at den anden ikke skulde tro, han var bange for ham.

Saa gik de videre; men alle dem, som de nu mødte, hilste enten

slet ikke eller meget køligt.

Pludselig lagde Lykken Mærke til en højst besynderlig Omstændighed, der fik ham til alligevel at tale til den fremmede.

— Det er en ganske mærkværdig Skygge, du har, Kammerat, sagde han. Den bevæger sig uafhængig af din Person og har ikke den samme Form, som du selv. Den forekommer mig som en selvstændig Personlighed.

— Det er den ogsaa, sagde den anden. Vent blot lidt, saa skal du se! Og Solen sank dybere ned i

Horisonten — og Skyggerne voksede.

Da antog den fremmedes Skygge selvstændig Form — og som en Skabning med grove Træk fulgte den umiddelbart efter Lykken.

Denne veg forfærdet til Siden. — For Guds Skyld, hvad er I for et Væsen? spurgte Lykken.

Hans Ledsager svarede med en haanende Latter: Jeg er Misundelsen, og min kraftige Skygge er Bagtalelsen. Du behøver ikke at være bange for, at vi nogensinde skal forlade dig.

Rigtige Vintre

Vort Billede viser Kysten ved Allinge Isvinteren 1922-23, den haardeste Vinter, de fleste af os har oplevet. I denne Artikel skal vi dog beskæftige os med „de gode gamle Dage“. Da var der rigtig Vinter i Danmark, saa man kunde spadsere over Isen fra Bornholm til Tyskland og Sverige — men det er ogsaa 100 Aar siden!

Det synes som om der er vendt op og ned paa alting i denne Tid. De gamle, hævdvundne Statsformer maa vige for nye Idealer, og der føres forbitrede Kampe om hvilke Systemer, de gamle eller de nye, der i de kommende Aar skal beherske Verden. Europa er for Alvor kommet i Støbeskeen. Selv vor gamle Moder Jord synes smittet af Galskaben og ryster og bæver, saa hele Strækninger nede i Tyrkiet er kommen ud af Ligevægt, Byer er jævned med Jorden, Floder ændret deres Leje. Samtidig hersker der uhorste Kuldegrader dernede, ja selv i Italien, medens Færøerne, Island og Sydgrønland melder om høje Varme-grader.

Her i vort lille Danmark opfører baade Folket og Naturen sig mere ligevægtig, vi kan hvert Aar glæde os over et forholdsvis mildt Klima med blomstrende Frilandsrosen indtil Jul, og sjelden oplever vi en hvid Jul og Nytaar. Aaret 1940 synes dog at danne en Undtagelse, og det synes som om vi i Aar skal have en af de sjeldne

Undtagelser, som opnoteres i Meteorologernes Aarbøger.

I haarde Vintre fryser Danmarks Fjorde, Sunde og Bælter til, ja det hændte at man kunde gaa over Østersøen og Dele af Kattegat — endog Skagerak kunde fryse til, saa Ulvene løb over Isen fra Norge til Danmark, men det var kun i de rigtig gamle Dage.

Vintrene var den Gang mere langvarige. Frostene begyndte for Eksempel i Aarene 1408, 1446, 1493, 1569 og 1621 med November, og endnu i Maj kunde der, som i 1709, være Slædeveje paa Østersøens Is. Færdslen over Islagte Farvande er nu sjelden, selv naar Vinteren er strengest, men der berettes dog om Færdsel over Isen mellem Bornholm og Sverige.

Den 31. Marts 1635 gik ifølge bornholmske Beretninger David Dick „selv femte“ fra Skaane til Bornholm, „hvilket ikke var sket tilforn i Mands Minde“.

Frands Frandsen, Amtmandens Tjener, gik den 16. Marts 1709 fra Bornholm til Skaane og returne-

rede den 19. Marts.

Saa sent som i det 19. Aarh. skete ganske det samme, idet en Mand den 9. Marts 1838 gik fra Hammeren til Sverrig og paa Turen intet aabent Vand saa, ligesom en Fisker samme Aar naaede fra Bornholm over Isen til Rügen.

Havde der ikke i vore Dage været Dampskibs fart, havde man maaske kunnet føje senere Aars-tal til de Aar, da man spadserede fra Bornholm til Sverrig. For et af disse Aar (1709) kan man med Tal sammenligne Vinteren, thi i dette Aar maalt Sundisen til c. 70 cm, men 1893 maalt flere Steder 100—130 cm ren Is.

De haardeste Vintre, der er opnoteret, er 1048, 1296, 1306, 1323, 1539, 1608, 1635, 1658, 1670, 1784, 1789, 1799, 1830, 1838, 1855, 1871, 1893.

I en Beretning om Vinteren for 100 Aar siden (1839) hedder det om Kattegat: „I Januar tog Isen til, den 24. var der Is overalt ved Skagen. I Begyndelsen af Februar kunde Skibene ikke komme ind i

de norske Havne for Is, men søget til Frederikshavn, hvor Isen opgaves at være 60 cm tyk. Aarhusbugten havde Is til 31. Marts.

Om Sundet: Den 17. Januar var Sundet isfyldt. Først den 19. Marts begyndte Isgangen mod Nord og Syd. Den 14. Marts slap et Skib nordfra til København, og den 2. April var der aabent. Samtidig laa Isen tæt mellem Falsterbo og Møn. Hele Sundet havde Drivis i April, og endnu i Maj saas enkelte Stykker. — 19. Januar begyndte Postfarten med Slæde over Sundet til Landskrona, den 28. var Færdselen levende og der arrangeredes 6. Marts store Fakkeltog over Isen mellem Helsingør og Helsingborg. — Endnu 26. Marts kunde man køre med Slæde fra Vedbæk til Skaane.

Store Bælt: Isbaadtransport det meste af Vinteren, fra 12. Januar til 10. April. Den 4. Februar kørte man mellem Lolland og Langeland. Lillebælt var tilfrosset eller isfyldt i Februar og Marts.

De indre Farvande var helt til-lukkede. Paa Storstrømmen begyndte Isbaadtransporten allerede 8. Januar. Over Grønsund kunde man spadserere fra 2. Febr. til midt i Marts.

Man kørte eller gik over Isen mellem Langeland og Ærø, fra Fyn til Als og Flensborg, over Svendborgsund og mellem Samsø og Jylland. Hele Østersøen var tillagt. Man forsøgte den 25. Februar at gaa over Isen mellem Lolland og Femern, men maatte vende om paa Grund af Vaager. Mellem Gedser og Dars var der isfyldt, og fra Møn saas kun Is.

Forbindelsen med Bornholm var afbrudt fra 12. Febr. til 12. April. Man gik den 9. Marts over Isen fra Bornholm og naaede Rügen efter 3 Dages Vandring. Mellem Visby og Øland blev Posten bragt over Isen, men Kattegat var ikke farbar.

Fra Uge til Uge

Alexanders Ragtime Band

spilles i denne Uge i Kino, og saa ved de fleste, at det bliver en munter Aften. Den berømte Komponist Irving Berlins dejlige Melodier faar vi at høre, pragtfulde Revyoptrin ruller for vore Øjne, og den originale Handling følger alt det sammen til et Hele. Hovedrollerne spilles af amerikansk Lystspil-Films bedste Navne, Tyrone Power, Alice Faye, Don Ameche, Jean Hersholt m. fl.

De faar en glad Aften ud af det, naar de gaar i Kino og ser denne Film.

Olsker

Kød-, Flæsk-, Mælk- og Fiskekort fra forrige Aar maa af Forhandlerne indløses hos Kommunkassereren inden den 15. ds.

Sogneraadet

Kælker og Skøjter - - KØB DET I PRODUKTEN

UDSALG

Lørdag den 6. Januar begynder mit aarlige Udsalg.

En Masse Rester er fremlagt til meget nedsat Pris. Kjoler og Konfektion betydelig nedsat.

Allinge Messe TH. HOLM

Jens Hansens Manufakturforretning

fører stadig alt i Metervarer, Kjøletøj, Lærreder og Sengeudstyr
Prima Arbejdstøj og de bekendte gode **Molskinsbenklæder**, Fiskerbenklæder og fine Kamgarnsbenklæder. — Arbejdsskjorter, Manchet-skjorter, Hatte og Huer.

Stort Udvalg i Trikotage, i Uld og Bomuld til Herrer, Damer og Børn. Garn føres i mange Kvaliteter og Farver. Alt i prima Varer til bill. Pris. Uld og strikkede Klude tages i Bytte.

Telefon Allinge 29 — Leverandør til Vare- og Landbrugslosteriet

Rammer

Billeder indrammes mange moderne Lister. Broncerammer i alle Størrelser.

Foto-Apparater m. m.

Se mine Landskabsbilleder, meget anvendel. som Festgaver.

Fotograf Alf. Kjøller

Havnen - Telefon 4

De billige Middagsretter

Medisterpølse, Lungepølse, Knæpølser og Sylte. Letsaltet Flæsk, sprængt Oksebryst, Kalvefars, Flæskofars, Oksehakkebeuf samt Oksekød, Kalvekød og Flæsk til moderate Priser sælges dagligt.

W. Rømers Slagterforretning, Tlf. All. 118-136

PERMANENT gammel Pris

Taco Luxus - Systemet der aldrig fejler

Alt andet Frisørarbejde til gamle Priser

8 Kr.

Frisør **Nissen-Boysen** Allinge Telef. 53

Reparation

af Gummistøvler og Raagummi-sko udføres billigt.

Ernst Holm, Sandvig

Frelsens Hær, All.

afh. **Skandinavisk Juletræ** Lørdag den 6. Januar Kl. 20.

Alle er velkomne.

En Pakke medbringes som Entre.

Huslejligheden

til Leje. **Revisor Kofoed**, Nørregade, Allinge

Det er en kendt Sag

at „Nordbornholm“s Annoncer er virksomhedsfuld Reklame. Prøv blot.

Har De Vanskeligheder med Udfyldelsen af Deres

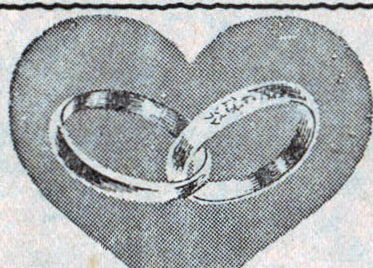
Selvangivelse

henvend Dem til

Johs. Pedersen

Havnegade 18, Allinge Tlf. 141

Driftsregnskab føres. Regnskab afsluttes

Glatte Ringe

eller eieelejede -

Alle Størrelser paa Lager

Conrad Hansen

Urmager . Guldsmed

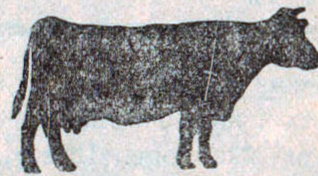
Telefon 140 Allinge

NEDSÆTTELSE

Hver Maaned nedsætter Gyldendal et Antal Bøger. **I Januar følgende:**

Akerström: Prinsessernes Kogebog	Før 3,75	Nu 1,50
	indb. Før 6,50	Nu 3,00
Anne Austin: Naomi	Før 4,75	Nu 2,00
Büscher: Elektricitet - hvorfor - fordi	Før 3,75	Nu 2,00
	indb. Før 6,50	Nu 3,50
Poul Ingel: Ungdom i Landflygtighed	Før 4,75	Nu 2,00
Kamban: Jeg ser et stort skønt Land	Før 7,50	Nu 3,00
	indb. Før 12,75	Nu 6,50

KIOSKEN

LØDEKØER og KVIER

købes, Slagtesøer og Orner købes til gode Priser. Ungsvin og Pattegrise købes og sælges.

AXEL FREDERIKSEN

Hotel Allinge Telefon 25

Torsdag den 4. Januar aabnede undertegnede i Ejendommen **Kirkegade 4 i Allinge et**

REVISIONSKONTOR

samt Afdelingskontor for Sagfører **H. V. Munch, Rønne.**

Regnskabsføring og Revision. Maskinskrivn. og Dublikering.

Berigtigelse af Ejendomshandler og Laanesager m. m.

Agentur for »Danmark«. Ejendomme anvises til Salg og Leje.

Kontortid: Tirsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 9-12 og 2-6,

øvrigt efter Aftale.

Telefon: Allinge 66 kan benyttes, og udenfor Kontortid Allinge 47.

Kaj Pedersen.

Unge gode Heste

samt ældre Arbejdsheste, Lødekøer og Lødekvier, Grise i alle Størrelser, Gylte og Søer **købes, sælges, byttes**

Ved Køb kontant Afregning Ved Salg gode Betalingsvilkår

Ring Rutsker 38

vi kommer omg. med godt Tilbud

Oens Grisehandel **G. Jørgensen**, Tlf. Rutsker 38

Olsker

Svinekort uddeles Lørd. d. 6. Januar Kl. 9-11.

Svinenævnet

Ung Pige

til lettere Husgerning søges.

Revisor Kofoed,

Nørregade, Allinge

KUNSTGØDNING OG MARKFRØ Vi vil meget gerne have Ordre i god Tid - KØB DET I PRODUKTEN

HASLE og OMEGN

Glem ente

når I ska henta Øl å forlångå

HASLE-ØL

for ded e got — å Kjomanj hår'ed!

KAFFE-Rationeringen er kommet.

Derfor gælder det om at faa det bedst mulige af tildelte Kvantum.

Den kraftige Kaffe med den gode Smag faar De altid hos **Einar Nielsen**

Telefon Hasle 142

Divantæpper

i stort Udvalg Forskydelige Gardinstænger fra 85 Øre

Barnesenge og Barnevogne paa Lager

H. P. KOFOED

Sadelmagerforretning . Telefon Hasle 13

Frøbestillings-Listerne

bedes indsendt snarest.

Grønbech & Co. Hasle

Avertør i „NORDBORNHOLM“

Hasle fejrede Nytaar med to Mineekspllosioner

Nytaarsaften Kl. 18 vaagnede den lille Hasle By ved et mægtigt Brag. En drivende Mine var stødt mod den nordre Mole og eksploderede. Tre Kvarter senere drev en anden Mine ind ved Gasværket og dette Brag var ligeledes af kolosal Virkning. Heldigvis gik Minen ved Havnen ikke mod selve Hovedmolen, og Havnen blev saaledes skaanet for en ny Reparation. Den Mole, den ramte, er en Læmole, og Minen fremkaldte her en anelig Revne i Murværket. Masser af Vinduesruder sprængtes over den nordre Del af Byen, ikke alene Ruder i private

Varm Blodbudding

hver Fredag Middag

Lungepølse

hver Onsdag Middag

A. Lyster, Hasle

Sjask

Sne og Pløre er Vejr til Gummifodtøj og det svære Læderfodtøj. Se efter om det er i Orden, ellers send det hen til

Otto Hansens

Skotøjsreparation

Torvet, Hasle

Alliance-Bedemøder afholdes

Mandag d. 8. og Tirsd. d. 9. ds. i Frelsens Hærs Lokaler.

Onsdag d. 10. ds. i Baptistmenighedens Mødesal.

Torsdag d. 11. ds. i Luthersk Missionsforening.

Fredag d. 12. og Lørdag d. 13. ds. i Missionshuset »Zoar«.

Hver Aften Kl. 20.

Sønd. d. 14. ds. Afslutning i Hasle Kirke Kl. 19

Alle velkomne!

Huse men ogsaa en Del store Forretningsvinduer gik med.

Saaledes sprængtes alle 4 Ruder hos Købmand Andr. Thomsen, 2 Ruder hos Skomager Hansen, Rutebilsentralens store Udstillingsvindue, alle Ruderne hos Købm. Alb. Jensen og Bager Emil Jørgensen. Hos Isenkræmmer Andr. Kofoed og i Boghandelen faldt de udstillede Varer i Vinduerne ned og gik i Stykker. En Mand, som bor i Nærheden af Gasværket, fik alt sit Køkkentøj slaaet itu, kun een Tallerken holdt — den var af Blik.

Der bliver Travlhed hos Glar-

mesteren, men det er sandelig ikke nogen helt billig Omgang for Beboerne.

Brødrene Anker

Jernstøberi og Maskinfabrik

Pumper - Vandindlæg

Bygnings-Støbegods

Komfurer

Telefon Hasle 2

Forstørrelser

udføres smukt og billigt efter Film eller Billeder

Billeder indrammes - Rullegardiner leveres

Charles Svendsen Hasle - Tlf. 66